

Retornar les nàiades a l'Estany de Banyoles

El Consorci de l'Estany incorpora dues espècies noves en perill d'extinció



El director tècnic del Consorci, Miquel Campos, mostrant les espècies.

El laboratori experimental de cria de musclos d'aigua dolça -nàiades- que el Consorci de l'Estany té a Porqueres ha incorporat dues espècies noves en perill d'extinció, l'*Anodonta anatina* i la *Potomida littoralis*. Aquesta última està tècnicament extinta, amb només sis exemplars dispersos a la zona de l'Estany i els recs. Des que el 2010 es va posar en marxa el projecte, s'han fet avenços importants com aconseguir "infectar" peixos autòctons amb les larves d'aquests dos musclos esmentats. A partir d'ara, faltirà veure si neixen exemplars per després de fer-los créixer en captivitat.

L'espai natural de l'Estany de Banyoles és un punt estratègic, ja que concentra quatre de les cinc espècies existents a Catalunya, i el Consorci de l'Estany hi ha començat aquest 2013 una nova línia de treball centrada en dues noves espècies de nàiades -que s'afegeixen a les dues que ja són objecte d'estudi des de fa tres anys-.

El problema de l'Estany és que hi ha poblacions molt reduïdes i envellides, fins al punt que si no es fan repoblacions podrien extingir-se. El cas més alarmant és el de la "*Potomida littoralis*", que

només compta amb sis exemplars a la zona de l'Estany i als recs de Banyoles. "Són molt pocs i estan dispersos i, per tant, es pot dir que la població està funcionalment extinta; és a dir, que acabarà desapareixen si no hi fem res", explica Miquel Campos, el coordinador tècnic del projecte. Perquè una població es consideri viable cal que hi hagi de 50 a 100 individus per metre quadrat en àrees concretes.

L'altra espècie que també s'ha començat a estudiar és l'"*Anodonta anatina*", amb uns 50 exemplars i la majoria envellits. Aquest animal pot arribar a viure 40 anys i té un paper primordial per a la neteja i la purificació de l'aigua. Un sol exemplar és capaç de filtrar fins a 20 litres per dia.

"Infectar" peixos autòctons

Una de les peculiaritats d'aquest musclo d'aigua dolça és que necessita peixos autòctons per a reproduir-se. D'aquí que el projecte estigui estretament relacionat amb les actuacions de control dels peixos exòtics invasors de l'Estany, que a més d'haver provocat la pèrdua de peixos autòctons -barb i la bagre, necessaris per la reproducció de les nàiades- són també autèntics depredadors dels musclos d'aigua dolça petits.

La reproducció de les nàiades és un procés complex que passa per diferents fases. Comença amb una femella amb òvuls fecundats per un mascle, que es transformen amb larves i que posteriorment són alliberades -en poden produir milers- durant la primavera i l'estiu. Aquestes larves són microscòpiques i necessiten "infectar" un peix perquè durant 20 dies es converteixi en una nova nàiade juvenil, que acabarà alliberant-se i caient al sediment; aquest petit musclo mesura uns tres quarts de mil·límetre, similar al cap d'una agulla. Durant cinc anys anirà creixent fins que sigui prou madur per reproduir-se.

Tot aquest procés de reproducció, pioner pel que fa a Europa, és el que s'està fent al laboratori de cria de

Porqueres. Des del Consorci de l'Estany, però, subratllen que l'objectiu final és aconseguir fer créixer nàiades en captivitat per després poder-les alliberar al medi natural i que segueixin el seu curs. Abans, però, cal que tinguin una mida suficient perquè puguin ser viables i no siguin una presa fàcil per als seus depredadors, sobretot els peixos exòtics. Es calcula que poden créixer un centímetre per any aproximadament.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2013/06/10/retornar-naiades-lestany-banyoles/621300.html?utm_source=rss